

Pestprotocol

Nutsbasisschool Beneden Beekloop

Beleidsdocument

De wet 'Sociale veiligheid op school' is sinds 2015 voor scholen van kracht. Elke school is verantwoordelijk voor een sociaal veilige leeromgeving. We streven daarom naar een pestvrije school. Dat betekent dat we er alles aan doen om kinderen een zo veilig mogelijke omgeving te bieden.

2019-2020

Inhoudsopgave

Doelstelling	3
Uitgangspunten	3
Definitie van plagen en pesten	3
Signaleren van pesten:	4
Vormen van pesten	4
Herkennen van het gepeste kind	4
De preventieve aanpak.	5
De verschillende rollen binnen het pesten.	5
De curatieve aanpak	6
De vijf sporenaanpak.....	6
Stappen die gezet worden binnen het pestprotocol.....	7
Beleid (vijf sporen aanpak)	8
Sanctiebeleid	8
Bijlage: omgangs- en gedragsregels	.9
Bijlage: adviezen aan ouders	10
Adviezen aan ouders van gepeste kinderen (in willekeurige volgorde)	10
Adviezen aan alle ouders	10

Doelstelling

De wet 'Sociale veiligheid op school' is sinds 2015 voor scholen van kracht. Elke school is verantwoordelijk voor een sociaal veilige leeromgeving. We streven daarom naar een pestvrije school. Dat betekent dat we er alles aan doen om kinderen een zo veilig mogelijke omgeving te bieden. Met een anti-pestprotocol laat de school zien, aan ouders en leerlingen, dat pesten serieus wordt genomen en wordt aangepakt. Van belang is dat het anti-pestprotocol bij iedereen in de schoolgemeenschap bekend is en wordt gehanteerd in pestsituaties. Direct optreden tegen pesten geeft een duidelijk signaal af aan leerlingen dat pesten op school niet wordt getolereerd. Dit heeft als positief bij-effect dat de veiligheidsbeleving van leerlingen zal toenemen.

Uitgangspunten

Pesten is een probleem op alle Nederlandse scholen.

De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.

Als pesten gesignaleerd wordt, moeten leerkrachten in samenwerking met ouders duidelijk stelling nemen.

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een adequate aanpak waarbij alle betrokken partijen een rol hebben.

Op school zijn twee anti-pest coördinatoren aangesteld.

Definitie van plagen en pesten

Is er sprake van pesten of plagen? De ontvanger bepaalt! Dit betekent dat de ontvanger te allen tijde serieus genomen wordt bij een melding van pest- of plaaggedrag.

Plagen:

Pesten:

Plagen:	Pesten:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ af en toe ▪ één tegen één ▪ gelijkwaardig ▪ vertrouwen ▪ stopt	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vaak en lang ▪ meerderen tegen één ▪ machtsverschil ▪ gemeen / stiekem ▪ moeilijk te stoppen

anti-pestprotocol ■ Nutsbasisschool Beneden Beekloop ■ Geldrop

Signaleren van pesten:

Met elkaar hebben wij een signaalfunctie: leerkrachten, ouders en kinderen kunnen pesten signaleren.

Concreet kan pesten zich bijvoorbeeld laten zien in de vorm van:

- Niet uitgekozen worden
- Niet mee mogen doen
- Niemand wil naast je zitten
- Er wordt niet naar je geluisterd
- Belachelijk gemaakt worden
- Duwen en porren krijgen
- Ze maken grapjes over je
- Opgewacht en achtervolgd worden
- Geslagen en geschopt worden
- Ze pakken je spullen af of maken ze kapot.

Vormen van pesten

- Verbaal
- Fysiek
- Negeren
- Buitensluiten
- Cyber pesten
- Seksueel
- Racistisch

Herkennen van het gepeste kind

- Vaker een afwezige indruk
- Vaker afwezig van school
- Niet graag naar school gaan
- Bij vechtpartijtjes betrokken zijn
- Zoeken van veiligheid
- Is vaak alleen
- Is gestrest of ongelukkig
- Schichtig gedrag
- Vaak spullen kapot of kwijt
- Schoolprestaties gaan achteruit
- Lichamelijke klachten

anti-pestprotocol ■ Nutsbasisschool Beneden Beekloop ■ Geldrop

De preventieve aanpak.

Hoe werken we preventief op school en in de groep?

We leren de kinderen respectvol om te gaan; met elkaar, met dieren, de natuur en de dingen om ons

heen.

Respect betekent voor ons dat je de ander behandelt zoals je zelf behandeld wil worden.

-We hanteren op school en in de groep duidelijke afspraken en omgangsregels. (zie bijlage)

-In de groep zijn afspraken en regels duidelijk beschreven en voor iedereen zichtbaar.

-We werken structureel in alle groepen met thema's uit de schoolmethode 'Leefstijl'. Daarnaast hebben we drie keer per jaar schoolbreed een sociaal-emotioneel thema waaraan gewerkt wordt tijdens de zogenaamde 'Leefstijlweken'.

De verschillende rollen binnen het pesten.

Als er in een klas gepest wordt zijn er vaak een aantal standaardrollen die kinderen hebben. Die rollen kunnen ook best met kinderen besproken worden. Vaak realiseren zij zich niet, dat ze óók een rol spelen bij het pesten, ook al doen ze niets.

Allereerst is er natuurlijk 'de gepeste'. Dit kind (het kunnen ook meer kinderen zijn) is degene die zwakker is dan degene(n) die hem pesten. Kinderen denken zelf dat er een reden is waarom ze gepest worden. Ze denken dan aan dingen als: ik ben lelijk, ik heb een beugel, ik heb een bril, enz. Dat blijkt niet te kloppen. De pester zoekt een slachtoffer: bij dat slachtoffer wordt een reden "verzonnen."

De gepeste lokt het pesten (in de regel) niet uit! Het kan wel zijn, dat het kind verkeerd reageert op het pesten of op andere kinderen die echt willen helpen. Door de continue stress en het groeiende wantrouwen tegen anderen, kan het kind wel verkeerde reacties vertonen. Heel soms komt het voor dat een kind de onzekerheid niet meer aankan (wanneer halen ze weer wat met me uit?) en het pesten op dat moment dan maar zelf "uitlokt" door de pester te provoceren. Er is nu tenminste duidelijkheid.

De pester: De pester wil graag domineren. Hij wil de baas zijn, maar tegelijkertijd wil hij dat anderen hem accepteren. De pester bestaat vaak bij de gratie van anderen. Er zijn meestal een aantal meelopers, die de pester helpen. De pester heeft vaak problemen thuis of op school. Dat zijn voor hem of haar onoplosbare problemen. Die worden afgereageerd op een zwakker kind. De pester alleen maar straffen zal het probleem dus nooit oplossen. De no blame methode gaat daar van uit. Ook de pester heeft dus uiteindelijk hulp nodig. Het komt nog al eens voor dat de pester vroeger zelf gepest werd. Om dit te voorkomen heeft hij deze rol genomen.

De meelopers: zij zijn vaak bang voor de pester. Door mee te doen zorgen ze dat zij in ieder geval geen slachtoffer worden. Ook bewonderen ze de pester soms of willen ze laten zien dat zij óók durven. Door mee te doen horen ze bovendien bij de groep. Ze gaan vaak nog een stapje verder in hun gedragingen dan de pester.

De helper: soms is er een enkel kind dat wèl durft op te komen voor de gepeste. Dit kind gaat wel met het slachtoffer om, ondanks alle moeilijkheden.

De weggijkers of buitenstaanders: het grootste gedeelte van de klas. Deze kinderen zien het pesten wel. Ze doen echter niets, uit angst zelf slachtoffer te worden.

anti-pestprotocol ■ Nutsbasisschool Beneden Beekloop ■ Geldrop

De curatieve aanpak

Als er ondanks de preventieve aanpak toch een signalering van pesten gedaan wordt op school, moet er curatief opgetreden worden.

De vijf sporenaanpak.

Dit houdt in:

1. Hulp aan het gepeste kind
2. Hulp aan de pester
3. Professionaliseren van / hulp bieden aan ouders
4. Mobiliseren van de zwijgende middengroep
5. Als school de verantwoordelijkheid nemen / professionalisering van leerkrachten.

Stappen die gezet worden binnen het pestprotocol

1. Signaleren:
Verschillende personen kunnen een signaal afgeven: een leerling, een ouder, een leerkracht.
2. Documenteren;
Vanaf het eerste signaal wordt een document in 'notities' aangemaakt in het leerlingvolgsysteem van de betreffende leerling. De titel luidt : 'Pestprotocol stap 1'. Hierin komt een omschrijving van de melding en hoe er gehandeld is door de leerkracht. Tevens wordt een notitie gemaakt bij de leerling die als 'pester' genoemd wordt. Aan de anti-pest coördinator wordt een mededeling gedaan.
3. Analyseren:
De situatie wordt goed bekeken.
4. Plan van actie; wat gaan we doen op korte en lange termijn.
Er is niet één kant en klare aanpak maar per situatie wordt met elkaar bekeken welke aanpak het meest succesvol kan zijn.
5. Uitvoeren van het actieplan, ook nu wordt alles vastgelegd.
Dit kan een klassikale aanpak worden of een actieplan voor een kleine groep.
6. Evaluatie: na een vooraf vastgestelde periode wordt met alle betrokkenen gekeken of het gewenste effect bereikt is.
7. Monitoren: gebeurtenissen worden nog nauwlettend gevolgd, jaarlijks volgt er een enquête en/ of wordt een sociogram in de klas afgenomen.

anti-pestprotocol ■ Nutsbasissschool Beneden Beekloop ■ Geldrop

Het gepeste kind	In overleg met leerkrachten, ouders, i.b. wordt besproken welke hulp het kind nodig heeft.
------------------	--

De pester	De leerkracht geeft in een gesprek aan dat hij/zij het pestgedrag afkeurt. Vervolgens wordt er hulp geboden aan de pester. -bewust maken van het eigen gedrag. -bewust maken van de gevolgen die pesten voor de ander heeft. -laten meedenken over oplossingen. -actief laten meedoen in de uitvoering van oplossingen.
De meelopers en helper.	De leerkracht geeft aan dat het melden van pestgedrag niet valt onder klikken (zie bijlagen) - Er wordt gewezen op de omgangs- en gedragsregels (zie bijlagen). -de meelopers bewust maken van hun rol en de gevolgen die pesten voor de ander heeft. -laten meedenken over oplossingen. -actief laten meedoen in de uitvoering van oplossingen.
De leerkracht	De leerkracht gebruikt het anti-pestprotocol, informeert de anti-pestcoördinator en volgt het stappenplan.
De ouders (van pesters en gepeste kinderen)	Ouders worden nauw bij het proces betrokken. Zij worden door de leerkracht op de hoogte gebracht van de gang van zaken en eventueel voor een gesprek uitgenodigd op school. Mochten de problemen betrekking hebben op een groot deel van een groep, dan kan er voor een speciale ouderavond gekozen worden. Uitgangspunt is dat ouders de aanpak van de school ondersteunen en vanuit hun rol een bijdrage leveren aan de bestrijding van het pestgedrag.

anti-pestprotocol ■ Nutsbasisschool Beneden Beekloop ■ Geldrop

Beleid (vijf sporen aanpak)

Gedrag	Sanctie	Door wie
--------	---------	----------

Eenmalig geconstateerd pestgedrag	<ul style="list-style-type: none"> • Herinneren aan de omgangs- en gedragsregels. 	Leerkracht
Pesten blijft doorgaan	<ul style="list-style-type: none"> • Lezen boek over pesten of pestgedrag • Opstel schrijven over pesten • Gesprek met ouders over pesten 	Leerkracht
Pesten blijft toch doorgaan	Gesprek met ouders	Leerkracht in overleg met directie
Negatief gedrag blijft gehandhaafd. Geen verbetering merkbaar.	<ul style="list-style-type: none"> • Schorsing • Verwijdering. 	Directeur in overleg met het schoolbestuur van 't Nut

Sanctiebeleid

Bij pestbeleid past ook een sanctiebeleid. Het moet voor iedereen duidelijk zijn welke maatregel bij welk gedrag genomen wordt. Het moet ook duidelijk zijn wie in welke situatie een sanctie kan opleggen.

anti-pestprotocol ■ *Nutsbasisschool Beneden Beekloop* ■ *Geldrop*

Omgangs- en gedragsregels

- We gaan respectvol om; met elkaar, met dieren, de natuur en de dingen om ons heen.
- Respect betekent voor ons dat je de ander behandelt zoals je zelf behandeld wil worden.
- Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil.

- We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden of bijnamen.
- Als je kwaad bent probeer je het met praten op te lossen. Als dat niet lukt ga je naar een leerkracht.
- We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen bijnamen of scheldnamen.
- We beoordelen iemand niet op zijn of haar uiterlijk.
- We komen niet ongevraagd aan de spullen van een ander.
- We luisteren naar elkaar.
- Uitslachten en roddelen vinden we niet goed.
- We bemoeien ons niet ongevraagd met elkaar.
- We sluiten geen kinderen buiten.
- Vertel het aan de juffrouw of meester als je zelf wordt gepest of als je merkt dat een ander wordt gepest. Dit is géén klikken.
- Als je zelf wordt gepest, praat er dan over, ook thuis.
- Ook via de computer of met de smartphone gaan we vriendelijk met elkaar om.
- Deze regels gelden niet alleen op school maar ook daarbuiten.

anti-pestprotocol ■ Nutsbasisschool Beneden Beekloop ■ Geldrop

Bijlage: adviezen aan ouders

Adviezen aan ouders van pesters.

Neem het probleem serieus.

- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak van het pesten te komen.

- Maak je kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen (in willekeurige volgorde)

- Pesten op school kunt u het beste eerst met de leerkracht bespreken.
- U kunt ook een melding doen bij een van de vertrouwenspersonen op school Rian Meuris of Wendela Houtsmuller. Zij zullen vervolgens doorverwijzen naar de anti-pest coördinatoren: Ivonne Ariëns en Chantal Eisma.
- Als je van je kind er met niemand over mag praten, steun dan je kind, geef het achtergrondinformatie en maak je kind duidelijk dat de school het voorzichtig zal aanpakken.
- Houd de communicatie open, blijf in gesprek met je kind.
- Laat je kind tekenen of opschrijven wat het heeft meegemaakt.

Adviezen aan alle ouders

- Neem het probleem serieus: het kan ook jouw kind overkomen.
- Maak het tot een gemeenschappelijk probleem.
- Probeer als ouder tussen de regels te lezen bij wat je kind vertelt; let ook op lichaamstaal.
- Geef af en toe informatie over pesten: wie doen het, wat doen zij en waarom?
- Corrigeer je kind als het voortdurend anderen buitensluit.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer je kind voor anderen op te komen.